

MEDDELELSE NR. 6

Det kommunale redningsberedskabs brandtekniske sagsbehandling af flaskeautomater

Beredskabsstyrelsen er blevet opmærksom på, at der i Danmark ønskes opstillet flaskeautomater med oplag af F-gas. Ved en flaskeautomat forstås her en automat, hvor man kan aflevere og afhente flasker med F-gas uden personlig betjening.

Disse flaskeautomater ønskes ofte opstillet på steder, hvor det ikke umiddelbart er muligt at have personlig betjening, f.eks. en ubemandet tankstation.

Flaskeautomater med oplag af gas er omfattet af bekendtgørelse nr. 160 af 26. april 1985 om F-gas med tilhørende tekniske forskrifter for F-gas af 15. juni 1985 med senere ændringer (herefter forkortet TF-gas).

Oplag på indtil 200 kg i flasker kan normalt etableres uden tilladelse fra eller anmeldelse til den stedlige brandmyndighed, når de tekniske forskrifter for denne type oplag overholdes. Men da TF-gas ikke beskriver, hvordan en flaskeautomat skal udføres eller opstilles, for at der opnås et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau, vil en flaskeautomat ikke kunne opfylde bestemmelserne i TF-gas. Derfor vil der være behov for, at der i sagsbehandlingen foretages "tekniske bytter" iht. punkt 2.2.2 i forskrifterne.

Ønskes der opstillet en flaskeautomat, skal der således indhentes en tilladelse fra det kommunale redningsberedskab i den pågældende kommune.

Beredskabsstyrelsen har derfor udarbejdet denne meddelelse, som indeholder de forhold, som redningsberedskabet bør være særlig opmærksom på i forbindelse med sagsbehandlingen af flaskeautomater. Endvidere er formålet med denne meddelelse at sikre en større ensartethed i kommunernes sagsbehandling af disse anlæg.

Denne meddelelse tager udgangspunkt i en konkret sag med en flaskeautomat indeholdende 200 kg F-gas. Flaskeautomaten består af 3 lodrette felter. I venstre felt findes betjeningspanelet. Midterste felt består af 3 låger, hvor flaskerne sættes ind og tages ud af automaten. I højre felt findes en nitrogenflaske, der driver de pneumatiske roterende dele i automaten. Afhængig af flaskeautomatens udformning kan der i andre sager være yderligere forhold, som redningsberedskabet tillige bør være opmærksom på.

Særlige forhold

I det nedenstående beskrives forhold, som redningsberedskabet bør være særlig opmærksom på i forbindelse sagsbehandlingen af flaskeautomater.

1. Generelt

Flaskeautomaten må kun opstilles i det fri og skal placeres i terræn eller på en rampe.

Oplaget i automaten må ikke overstige 200 kg, hvis uvedkommende har uhindret adgang til automaten.

2. Afstandskrav

En flaskeautomat, af den type der er forelagt Beredskabsstyrelsen, kan ikke sidestilles med et udvendigt flaskerum. Dette skyldes, at væggene og oversiden på automaten ikke kan opfylde kravet om (R)EI 60 A2-s1,d0. Dermed skal oplaget blandt andet opfylde afstandskravene jf. TF-gas punkt 7.1.4.

De i TF-gas punkt 7.1.1-7.1.3 omhandlende bygninger, indendørs lagerafsnit og brandsektioner skal placeres således i forhold til de i TF-gas punkt 7.1.4-7.1.7 nævnte lagerafsnit i det fri og overjordiske tanke på samme grund, at der bliver en afstand som i det mindste svarer til summen af de afstande, som de pågældende bygninger og lagerafsnit (eller tanke) skal have til naboskel, jf. dog TF-gas punkt 7.2.6-7.2.8.

Nedsættelse af de krævede indbyrdes afstande (herunder bortfald af afstandskrav) kan ske, når bygningers ydervægge, som vender mod afsnit (eller tanke) i det fri udføres efter forskrifterne i TF-gas punkt 6.3.1-6.3.4 inden for den krævede afstand. Forskrifterne i TF-gas punkt 6.3.4 er dog kun gældende, hvis afstandskravet nedsættes til mindre end 5 m.

3. Påkørselssikring

Flaskeautomaten skal sikres mod påkørsel iht. punkt 4.3.3 i TF-gas.

4. Materialer

Flaskeautomaten skal udføres i ubrændbare materialer. En eventuel overdækning og et prisskilt i forbindelse med automaten skal ligeledes udføres af ubrændbare materialer.

5. Redningsberedskabets indsatsmuligheder

Det er Beredskabsstyrelsens umiddelbare vurdering, at der vil kunne tilvejebringes forsvarlige muligheder for slukningsarbejde jf. TF-gas punkt 1.2.1.

Beredskabsstyrelsen vurderer ud fra oplysningerne, der i den konkrete sag har været forelagt Beredskabsstyrelsen, om automatens opbygning, at den brand der vil kunne opstå inde i automaten på grund af maskinkomponenter vil modsvare en brand i lignende mekaniske udleveringsapparater. Det vurderes, at brandeffekten som automaten i sig selv kan udlade ikke vil kunne medføre en farlig brand, der kan true flaskeoplaget.

Ordensregler og afstandskrav regulerer risikoen for, at der kan opstå en udefrakommende brand i nærheden af oplaget.

6. Tekniske installationer

Flaskeautomaten skal udstyres med naturlig ventilation i form af riste ved gulv og loft, der sikrer et luftskifte på minimum én gang i timen. Derudover skal automaten udstyres med en gasdetektor, som ved detektering af 10 % LEL vil aktivere mekanisk ventilation, der skal sikre, at koncentration af gas holdes under 10 % LEL.

Ved detektering af gas, skal der yderligere sendes en alarm til gasleverandøren eller anden bemyndiget person, der i løbet af kort tid kan komme til assistance.

7. Klassifikation af eksplosionsfarlige områder

Der skal foretages en klassifikation af eksplosionsfarlige områder og afmærkning af disse områder iht. bekendtgørelse nr. 590 af 26. juni 2003 om klassifikation af eksplosionsfarlige områder.

Elinstallationer skal udføres som egensikre kredse, hvilket betyder at energiindholdet i en eventuel gnist er så lav, at en antændelse af eventuelt udsivende gas ikke er mulig. Strømforsyning skal placeres uden for de zoneklassificerede områder. Betalingsystemet i automaten skal være EX-sikret.

Der henvises til Beredskabsstyrelsens vejledning om klassifikation af eksplosionsfarlige områder af 30. juni 2003.

Nye tekniske forskrifter for gasser

I øjeblikket arbejder styrelsen med de nye tekniske forskrifter for gasser, som forventes at træde i kraft ultimo 2010.

Indholdet i denne meddelelse vil også kunne anvendes som udgangspunkt for kommunens sagsbehandling af automatiske flaskeautomater, når de nye tekniske forskrifter er trådt i kraft.

Meddelelse nr. 6

Man skal dog være opmærksom på, at der vil ske ændringer i de nye tekniske forskrifter. Disse ændringer vil blive nærmere omtalt i den vejledning, Beredskabsstyrelsen vil udsende sammen med forskrifterne.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at der i de nye forskrifter sker en ændring af, mængden af gas for oplag i det fri, der kan etableres uden tilladelse fra eller anmeldelse til den stedlige brandmyndighed, når de tekniske forskrifter for denne type oplag overholdes. Mængden øges til 264 gasoplagsenheder.

Eventuelle tvivlsspørgsmål kan rettes til Center For Forebyggelse på telefon 45 90 60 00.